

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder. — Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Amsterdam; Mr Dr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.— per halfj., buitenl. f 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: De langzame haast des Heeren. 3. — Uit de Schrift: Voor een legelijk die geloof (Rom. 1:16). — Kerkelijk leven: Hoogleraren ter Synode, 1; Ficus en kerk: De beweging der Jongeren, 3. — Indrukken van de Synode: „Evangelist“; Geen ge-

roddel; Rapporten; Rapporteurs; Studenten-„preken“; Gedichten: Zomer, Ps. 7:1-6. — Aan een jongere tijdgenoot: „Een woord krijgen“. — Perschoouw. — Kerknieuws. — Verslag Gen. Synode.

De langzame haast des Heeren (III)

HOOFDARTIKEL

Wanneer dus de geschiedenis in Gen. 4 beschreven niet verstaan kan worden vanuit de theorie der algemeene genade, dan komt natuurlijk de vraag op: hoe is deze geschiedenis dan te verstaan? Wel, dat is alleen mogelijk, als ge oog hebt voor die langzame haast des Heeren. Hij heeft wel haast om Zijn granschap te volvoeren en om Zijn toorn uit te gieten; Hij vertraagt of tempert den vloek geenszins, gelijk sommigen vanuit hun algemeene-genade-visie meenen, dat de vloek in het vloekwoord getemperd en vertraagd is, maar die haast is de beheerschte haast van den God van het eeuwige, vaste, onwrikbare besluit. De Heere raapt Kain niet weg in een vlaag van oplaaiende drift, maar Hij is IN Zijn granschap langmoedig over hem. Met opzet is dat woord langmoedig met een g geschreven en niet met een k, zooals gebruikelijk is. Want hooren wij dat woord langmoedigheid naar de huidige schrijfwijze en uitspraak, dan doorzien we het niet in zijn klare betekenis. Langmoedigheid wil zeggen, dat iemand zijn gemoed zoo beheerschen kan, dat het lang duurt vóór hij zijn gemoed, zijn gezindheid geheel openbaart. Een prachtig voorbeeld uit de Schrift zelf is Spreuken 14:29: „De langmoedige is groot van verstand; maar die haastig is van gemoed, verheft de dwaasheid“. Daar staan dus tegenover elkaar laten we maar zeggen de langmoedige en de haastig-gemoede, de man, die zich beheerscht in liefde en in haat en de heet-gebakerde, die zich niet beheerschen kan en toemeloos is in zijn liefde en ook toemeloos in zijn haat. Dat nederlandsche woord langmoedigheid is eigenlijk een letterlijke weergave van het grieksche grondwoord en geeft óók van het hebreuwsche grondwoord precies de bedoeling weer, al ligt hier de zaak nog wel weer iets anders. Maar nu hebben we scherp te letten op het t w e e z i d i g e van dit woord. In iemands gemoed kan liefde, maar óók haat zijn, gunst, maar óók toorn. En zoowel op de beheersching in de openbaring der liefde, als op de beheersching in de openbaring van den haat betreft zich het begrip langmoedigheid. Bij menschen, maar ook bij God. Ook in Zijn hart is liefde en haat, gunst en granschap. En op de beheersching in de openbaring van die beide betreft zich het bijbelsche begrip langmoedigheid. Daar zullen we nog sterke voorbeelden van aantreffen in de Schrift. Maar voorloopig is het genoeg voor de omschrijving ervan instemming te betuigen met wat prof. Hoeksema schrijft: „Het woord „langmoedigheid“, zoowel als het Grieksche woord „makrothumós“ (is) eigenlijk een meer of min neutraal woord, en (zegt) op zichzelf niet, wat soort van „moedigheid“ lang is. Die „moedigheid“ kan zijn den drang der liefde, maar kan ook zijn den drang des toorns¹⁾. Zóó nu is God langmoedig over Kain. Hij toórnst over hem. Maar in Zijn toorn is Hij van eeuwige Zelfbeheersching vol. Hij heeft wel haast, maar het is beheerschte haast; het is haast om Zijn vaste be-

sluit over Kain te volvoeren. En dat besluit blijft dus onaangetast. Dat besluit heerscht over Kain en over zijn geslacht.

Om dat goed te zien is het geboden den tekst van Gen. 4 wat scherper te bezien. Ge moet er vooral op letten, dat zoowel, wanneer de Heere Zijn vloekwoord over Kain spreekt (Gen. 4:11, 12), als wanneer Kain den Heere antwoordt (Gen. 4:14), beiden twee woorden gebruiken, die ook in het oorspronkelijk twee heel onderscheiden woorden zijn. Aardbodem en aarde. En heel duidelijk correspondeeren de gelijke woorden in 's Heeren woord en Kains antwoord op elkaar. In vs 12 zegt de Heere: „Als gij den aardbodem bouwen zult, hij zal u zijn vermogen niet meer geven“. Kain antwoordt daarop in vs 14: „Gij hebt mij verdreven van den aardbodem“. In vs 12 zegt de Heere: „Gij zult zwerfende en dolende zijn op de aarde“ en dáárop reageert Kain prompt weer in vs 14: „Ik zal zwerfende en dolende zijn op de aarde“. Daarin klopt dus Gods woord en Kains antwoord precies op elkaar. Wat is nu tusschen die twee woorden het verschil? Wel, aarde staat vooral in tegenstelling tot hemel. Heel duidelijk is Gen. 1:1: „In den beginne schiep God hemel en aarde“. Veelal is er dus mee bedoeld de geheele uitgestrektheid der aarde, wij zouden zeggen: de aardbol²⁾. Maar aardbodem beteekent in de Schrift, zeker als het in nevenstelling tot aarde staat, zooals hier: het akkerland, de in cultuur gebrachte grond. In die nevenstelling krijgt het deze kleur: als er een stel boeren emigreeren gaat naar een nog onontgonnen gebied, dan ligt daar een brok aarde voor hen. Omdat dat brok aarde voorwerp van cultiveering wordt en zijn kan, kan ik ook vóór het in cultuur gebracht is, al wel spreken over aardbodem. Maar is het in cultuur gebracht, dan kan ik scherp afgebakend zeggen: er is nu alweer een stuk van de paradijsopdracht vervuld: „onderwerpt de aarde“ (Gen. 1:28), want nu is dit stuk der aarde aardbodem geworden³⁾. Nu werd tot Adam het bevel gericht: „Onderwerpt de aarde.“ En na den zondeval is die opdracht gebléven. Die opdracht was wel verzwaaard, want God had den aardbodem vervloekt! (Gen. 3:17). Maar over het leven van Adam en de zijnen was opgegaan het licht van het Evangelie in de moederbelofte van Gen. 3:15. Dus hadden zij zich opgemaakt de aarde te onderwerpen. En als zij daar mee bezig zijn en al aanvankelijk een resultaat bereikt hebben, dan wordt Kain broedermoordenaar en kerkvervolger en dan wordt tot hem maar niet gezegd: het aardrijk (dat is: de aardbodem) zij vervloekt om uwentwil (verg. Gen. 3:17), maar: gij zijt vervloekt van den aardbodem. Dat is een groot verschil. Of de vloek allereerst den aardbodem en pas zóó den werker óp dien aardbodem treft (Gen. 3:17) óf dat de werker zelf getroffen wordt en van den aardbodem wordt weg-gevloekt. Want zóó

staat het er letterlijk: „Nu zijt gij vervloekt van den aardbodem“. Zooals ook de Statenvertaling heeft in de betekenis: van den aardbodem weg. Dat is beter dan de Nieuwe Vertaling, die prof. Aalders in de Korte Verklaring geeft: „Vervloekt zijt gij op den bodem“. Aalders komt tot die vertaling vanwege zijn exegese: „Gelijk uit de nadere omschrijving van vs 12 blijkt, bestaat de vloek hierin, dat de bodem aan Kain, ook bij ingespannen arbeid zijn opbrengst niet meer geeft, een individuele verscherping van het algemeene vonnis van Gen. 3:17-19. Voor Kain zal er niet meer een verminderde opbrengst bij hard zwoegen, maar in 't geheel geen opbrengst meer zijn..... De bodem, die het bloed van zijn broeder heeft moeten drinken, zal hem voortaan zijn voortbrengselen weigeren, die is als het ware van hem vervreemd, staat vijandig tegen hem over. En dat wordt nu, menen wij, uitgedrukt door het voorzetsel „vanaf“, dat een verwijdering te kennen geeft. Maar in de vertaling kunnen wij niet anders zeggen dan: „Op den bodem“. Gevolg van den vloek zal eveneens zijn, dat Kain een „zwerfver en vluchteling“ wordt op de aarde. Wanneer hij den bodem bewerkt en zijn arbeid geen resultaat heeft, zal hij gedwongen worden zijn geluk op een andere plaats te beproeven; en als hem daar dan ook weer dezelfde ervaring ten deel valt zal hij wederom naar elders trekken⁴⁾. Maar deze exegese is toch blijkbaar onjuist. Want in de eerste plaats is het niet waar, dat het vervloekt worden van den aardbodem weg, dat Kain treft alleen maar „een individuele verscherping“ is van het „algemeene vonnis“ van Gen. 3 vs 17-19. Zooals reeds gezegd: het is maar niet een wat scherpere, maar vooral een andere vloek die Kain treft: Gij zijt vervloekt van den aardbodem weg, dan die bij Adam's zondeval den aardbodem treft en pas zóó Adam. En in de tweede plaats wordt op deze manier de eenheid van Gen. 4:11-16 verbroken. Want volgens Aalders beteekent „aardbodem“ in vs 11 in 's Heeren mond iets anders dan in vs 14 in Kains mond. Hij schrijft immers: „de „bodem“ waarvan Kain hier spreekt kan ook niet de gehele aardbodem zijn, zoals in vs 11 het geval is; want dan zou hij geen gewag kunnen maken van „verdrijven“. De juiste opvatting is, dat Kain, in verband met het Goddelijk vonnis, „een zwerfver en vluchteling“ zult gij zijn op de aarde“ denkt aan den bodem waarop hij tot hertoe heeft gewoond. Die bodem moet hij nu allereerst verlaten⁵⁾. Maar het is toch buitengewoon onwaarschijnlijk, dat in een antwoord, dat zóó nauw correspondeert met het vloekwoord Gods één van de twee kernwoorden plotseling een gewijzigde betekenis heeft. Hier hebben we dan tegelijk het „startpunt“ voor het verstaan van deze pericop gevonden. „Aardbodem“ in vs 14 beteekent onweersprekelijk de reeds in cultuur gebrachte grond, het akkerland, dat gebied, waar aanvankelijk de paradijsopdracht vervuld was. Beteekent „aardbodem“ dat in vs 14, dan óók in vs 11. Dat geeft ook een helderen zin. De Heere zegt: Ik stuur u weg van hier en als ge niet weggaat, Kain, zal de honger u wel wegdrijven. Want deze aardbodem is kerkland, land der waarachtige, messiaansche cultuur en deze aardbodem heeft Abels bloed gedronken, dus zal ze u geen voedsel meer geven. Daar, op dien concreten, aanwijsbaren aardbodem, daar is de gemeenschap met den Heere in het Verbond der Genade, daar is de verwachting van den komenden Christus Jezus, in Wien het Godgeheiligd zaad 't gezegend aardrijk erven zal. Dus zegt de vloek des Heeren over Kain, dat de kerkvervolger uit de kerk geban-

¹⁾ H. Hoeksema, Dat Gods Goedheid Particulier Is, Grand Rapids, 1939, bl. 240.

²⁾ W. Gesenius, Hebräisches und Aramäisches Handwörterbuch¹⁾, S. V. wijst op Gen. 1:1, 2:1, 4, 18:18.

³⁾ W. Gesenius, Handwörterbuch, a. v.

⁴⁾ Aalders, a.w., bl. 158.

⁵⁾ Aalders, a.w., bl. 159.

nen wordt, de bondsbreker uit de gemeenschap van het Verbond en al bouwt hij nu een stad ter woning en noemt hij die naar den naam van zijn zoon (vgl. 4:17), hij blijft op de aarde banneling. De eerste afgesnedenen. De eerste afgesnedenen. Van de kerk afgescheiden en afgesneden en dus van de waarachtige cultuur. Zoo is er ook geen enkele duisterheid in die mededeeling van 4:17, dat Kain een stad bouwt. Want al zou Kain dan ook vlak na de vervloeking al stedseling geworden zijn, dat doet niets af van het feit, dat hij op aarde zwervende en dolende blijft, omdat hij is verdreven dáár van dien aardbodem, waar de gemeenschap des Verbonds was. Zoals van den koning van Roemenië b.v. vandaag gezegd kan worden, dat hij buiten zijn eigen land omzwerft 'en een banneling is, al woont hij misschien in een prachtige villa in Zwitserland of aan de Riviera, zóó is Kain zwervende en dolende op aarde, omdat hij verdreven is van den aardbodem-van-toen. Alleen zóó wordt m.i. recht gedaan aan de eenheid van dezen pericoop, aan de kracht van dat hebreuwsche voorzetsel „van den aardbodem weg”, en óók aan de kracht van den goddelijken vloek: de aardbodem zal u zijn vermogen niet meer geven. Daar is geen uitzondering op, dat is maar geen verzwarende van Gen. 3:7, maar dat is een communicatie: Jahve is de E E R S T E, die den ban voltrekt. Spakenburg. KAMPHUIS.

UIT DE SCHRIFT

Voor een iegelijk die geloof

„Een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die geloof”. Rom. 1:16.

Het evangelie van Christus is een kracht Gods tot zaligheid.

Door middel van de blijde boodschap redt God zondaren van het verderf.

Het is niet zóó, dat het evangelie ons slechts zou aanwijzen op welke wijze we gered moeten worden. Maar het redt daadwerkelijk.

Olevianus teekent bij dezen tekst aan: „Het evangelie is een krachtig en machtig instrument, waardoor God niet alleen de heerlijke weldaden van dood en opstanding van Christus verklaart, maar God werkt daardoor krachtig en machtig, n.l. door menschen te trekken tot het geloof”.

Het heeft Gode behaagd door de dwaasheid der prediking zalig te maken die gelooven (1 Cor. 1:21).

Dat wil niet zeggen, dat alle menschen zalig worden. Zelfs niet dat alle menschen die het evangelie hooren, gered worden.

Het evangelie is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die geloof.

Letterlijk staat er in het Grieksch: voor elken geloovende.

Voor ieder, die het evangelie volhardend geloof. Wie het evangelie ongeloovig verwerpt gaat verloren.

Wie alleen maar voor een oogenblik de blijde boodschap met vreugde aanneemt, maar straks weer door de beslommeringen van dit leven in beslag wordt genomen, dat er voor het evangelie geen plaats overblijft, komt om.

Eén ding is dus noodig voor Jood en Heiden, voor „vrome” en goddelooze menschen, voor kerkmenschen en tollenaars en zondaren. Zullen ze gered worden dan is noodig, dat ze gelooven en in dat geloof volharderen.

Dat ligt ook in den aard van het evangelie. Het is een boodschap.

Hoe kan een boodschap haar werk doen als ze geen geloof vindt?

Wanneer een patiënt welgetert de medicijnen, die voor genezing noodig zijn, te gebruiken, dan kunnen ze geen baat geven.

Zoo kan het evangelie geen kracht Gods tot zaligheid zijn, wanneer het niet met een geloovig hart wordt aangenomen.

Daar is de Schrift vol van.

Zoo heeft de Heiland de apostelen uitgezonden met de opdracht: „Gaet henen in de geheele wereld, predikt het evangelie allen creaturen. Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. Maar die niet zal geloofd hebben zal verdoemd worden” (Marcus 16:15).

Als de stekbewaarder te Filippi na de bekende wonderlijke gebeurtenissen vraagt: Heeren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?, dan antwoorden Paulus en Silas hem: Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden (Hand. 16:31).

Dit alles is ons zoo bekend, dat de vraag wel bij sommigen zal opkomen: Is het nu noodig hierover te schrijven? Dat weten we allen toch al lang?

Ik zou met een wedervraag willen antwoorden: Hoe komt het toch, dat velen, die het al lang weten, toch niet zalig worden en niet zalig zijn?

Velen, die alles van het evangelie weten, blijven toch maar leven in de zonde.

Velen hebben geen zekerheid van de vergeving der zonden.

Vele kerkleden gaan ongetroost en triest hun weg. Zou dat niet hiervan komen, dat velen niet simpel, kinderlijk gelooven?

Gelooven is: alles voor waarachtig houden, wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft. Het voor waar houden, dat God om Christus' wil de zonden vergeeft.

Vast vertrouwen, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid geschonken is van God, uit louter genade, alleen om de verdienste van Christus wille.

Er stellig op rekenen, dat de HEERE doet, wat Hij belooft heeft.

Paulus beschrijft den weg der zaligheid aldus: „Indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus en met uw hart gelooven, dat God Hem uit de dooden opgewekt heeft, zoo zult gij zalig worden; want met het hart geloof men ter rechtvaardigheid en met den mond belijdt men ter zaligheid.

Want de Schrift zegt: „Een iegelijk die in Hem geloof, die zal niet beschaamd worden” (Rom. 10:9, 10).

Vele broeders en zusters zitten hier met een moeilijke.

Ik hoor het iemand zeggen: Ik geloof het evangelie wel. Ik geloof, dat alles waar is, wat het evangelie belooft. Ik geloof wel de vergeving der zonden in het algemeen. Maar ik mis het persoonlijk geloof, dat mijn zonden vergeven zijn. Ik weet niet of Jezus mijn Zaligmaker is.

Wat is daarop te antwoorden? Zullen we zeggen, dat zoo iemand moet wachten op een bijzondere stem of inspraak of aanwijzing van den hemel, waaruit hij mag opmaken, dat Jezus ook zijn Zaligmaker is?

Of zullen we zoo iemand trachten duidelijk te maken door allerlei kenmerken op te sommen, dat hij toch wel echt het persoonlijk geloof heeft?

Ik denk, dat de Schrift ons dezen weg niet wijst.

Ik zou willen wijzen op de belijdenis van Petrus in Matth. 16.

Hij belijdt: „Gij zijt de Christus, de Zoon des leventen Gods”.

Dan antwoordt de Heere Jezus niet: „Petrus, dat is nog maar een geloof-in-het-algemeen. Dat is nog niets. Nu moet gij nog leeren gelooven, dat Ik voor u persoonlijk de Christus ben”.

Maar de Heiland zegt: „Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona, want vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de hemelen is”.

Als Petrus zijn belijdenis uitspreekt, dan is hij toch zelf daarbij betrokken? Hij meent toch wat hij zegt en geloof oprecht in den Heere?

Nu dat is genoeg. Ook nu nog voor ons.

Wie oprecht, meenens, van harte het evangelie van Jezus Christus geloof is daar zelf toch bij betrokken? Als dat niet het geval is dan praat men maar wat,

Hoogleraren ter Synode I

(Nieuwe spelling).

Onze lezers weten: we hebben expres geen woord gezegd over de ineen bij een enkele tot „cause célèbre” gemaakte kwestie van „de hoogleraren ter synode”. We wilden enkele kerkelijke organen maar eens rustig laten uitpraten, met de een enkel kenmerkende vasthoudendheid van een denkbeeldige „Von Felsen”. We wilden hun de volle kans geven, de menschen, de leden der mindere vergaderingen, te beïnvloeden. En we wilden de synode met de ingediende voorstellen maar eens rustig laten klaarkomen. Men moest nimmer kunnen zeggen, dat van de kant der hoogleraren zelf iets ondernomen was, dat op een op-de-voorgroond-schuiving van eigen persoon leek. Het aantal misverstanden is in een grotere kring altijd al hoog genoeg; hoeveel te meer dan in een tijdelijk versamalde als de onze.

We hebben ook gezweigen, toen over deze materie enkele schrijvers, van wie we iets meer nuchterheid of zelfkennis (in de aanwijzing van Van-Velzen-gevaren) of billijkheid verwacht hadden, zich in het debatje mengden, en, we geloven, daarmee de geest van enkele nuchtere en hartelijk meelevende afgevaardigden 'n tikje geïnfecteerd hebben. We lieten het zelfs over onze kant gaan, toen een broeder, die in deze te Amersfoort geen meerderheid had kunnen vinden voor zijn gevoelen, toch nog probeerde door een publiek advies aan de roepende kerk zijn mening te laten gelden. Er was in de hele affaire een en ander, dat ons liet denken: dit verteert zichzelf wel.

Maar nu op de hoofdzakelijke zaak zonder enige beïnvloeding onzerzijds beslist is, willen we wel eens wat zeggen. 't Is nu de tijd wel, want we zijn nog niet helemaal klaar voor de toekomst. Ik spreek er liever nu over, inplaats van over een paar jaar, als er misschien weer kerkboddelijk over gehandeld gaat worden tegen de volgende synode. Ik kan nu beter mijn mening geven: 't gevaar van misverstand is nu tot zijn minimum gereduceerd. En, zoals we elders in dit nummer reeds te verstaan gaven: er „zit” niets, en er „zit” ook niets persoonlijks. Dat heeft er ook nooit gezeten. De lucht is wat dat betreft nog even zuiver, bij mijn weten althans, als in de laatste jaren steeds het geval geweest is.

zonder dat men meent wat men zegt.

Men beleeft wonderlijke dingen bij den arbeid in de gemeente. Ik herinner me menig gesprek met een broeder of zuster, die met deze dingen zat. We spraken dan een heelen tijd over den HEERE. En over wat Hij in Zijn Woord beloofde. Over de weldadigheid en trouw van den God des Verbonds. Over de vergeving der zonden en het eeuwige leven, dat God uit genade schenkt. Over de verzoening door het bloed van Christus. Over de zorg des HEEREN voor Zijn volk. Ook over den toorn Gods over de goddeloozen.

Bedoelde broeder of zuster twijfelde niet of dit alles was waar.

Maar tenslotte was de verzuchting: Wist ik nu maar of ik daar deel aan heb.

Mijn antwoord was dan: Maar meent ge dan niet wat ge zegt?

Ge hebt van Gods genade gesproken en van den Zaligmaker.

Was dat maar ijdel gepraat? Was dat maar wat geredeneer?

Meent ge dat niet oprecht? Dan heeft het niet de minste waarde.

Dan geloof ge er dus eigenlijk ook niets van.

Maar als ge oprecht meent wat ge zegt, laat u dan niet in de war brengen door menschen met hun eigenwillige wegen der zaligheid.

Geloof gij het evangelie? Dan is het ook waar voor u.

Vertrouw maar op Gods beloften. Leef maar uit het geloof.

Dan komt ge niet beschaamd uit.

De moeilijke overgang van een zoogenaamd algemeen-geloof tot een persoonlijk-geloof kent de Schrift niet.

Nabij u is het woord, in uw mond en in uw hart. Ge spreekt er over. Ge denkt er over. Ge geloof het met uw hart.

Welnu: Dit is het woord des geloofs hetwelk wij prediken: indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus en met uw hart gelooven, dat God Hem uit de dooden opgewekt heeft, zoo zult gij zalig worden; want met het hart geloof men ter rechtvaardigheid en met den mond belijdt men ter zaligheid.

Wat ook aan het geloof moge voorafgaan, waarmee het geloof moge gepaard gaan, wat er op het geloof moge volgen, het geloof zelf is van allesbeheerschende betekenis. Welgelukzalig zijn we, als we mogen zeggen: „Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal, en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben” (2 Tim. 4:7, 8).

H. J. J.

KERKELIJK LEVEN

We beginnen met een nuchtere opmerking: hoogleraren zijn er óók nog. Dat betekent deze keer:

a) de kerken hebben het recht van vrije beslissing om uit te maken, of ze hen willen vragen. Van dat recht der kerken blijven de hoogleraren af. Maar:

b) de hoogleraren hebben het recht van vrije beslissing om uit te maken, of ze, gevraagd zijnde, willen komen. En van dat recht der hoogleraren blijven de kerken af.

Hoogleraren willen graag bij mogelijkheid dienen. Maar ze zullen niet graag een knechtje worden. Een knecht (in kerkelijke zin), graag. Maar geen knechtje.

Dat betekent: ze laten rustig de kerken zelf beslissen, of deze de hoogleraren willen laten vragen door de roepende kerk. En, gevraagd zijnde, laten ze rustig, zolang er geen algemene regelen zijn, die van te voren vaststaan — voor elke synode de afgevaardigden zelf beslissen, op welke conditie zij de gasten willen laten binnenkomen. Dat moet natuurlijk vóór elke zittingenreeks vast staan; je gaat geen gast vragen voor een maandje gemeenschappelijke vacantie of conferentie in je zomerhuisje, of winterverblijf op te voren hem bekend gemaakte conditie, en dan ineens, midden in de maand, de condities veranderen.

De kerken hebben dus het volste recht, voor te stellen: vraag die gasten niet, en de afgevaardigden, in synode bijeen, hebben, desgevorderd, de taak, en dus het recht, om, vóórdat de gasten voor een bepaalde zittingenreeks gevraagd worden, te zeggen: wij zouden u willen vragen binnen te komen op die en die conditie.

Maar daarna hebben de gevraagde gasten helemaal het recht te beslissen of ze op de gestelde conditie willen komen, ja dan neen. Hoogleraren zijn vrij, te komen als ze gevraagd zijn, maar ook vrij, om weg te blijven. Ze kunnen verklaren: ik kom helemaal niet. Ze kunnen berichten: ik kom voor die en die bepaalde zittingen niet, of: ik doe graag mee, behalve voor die en die bepaalde affaire. Ze zijn volkomen vrij: niets verplicht hen, adviezen te geven aan een of andere vergadering.